

Gėlių kolekcinių dukė

KAYTE NUNN

*Svaiginanti egzotinių gėlių
dvelksmo persmelкта kelionė laiku.*

FOREWORD BOOKS

baltos lankos

Kayte Nunn

Gėlių kolekciniųko duktė

romanas

Iš anglų kalbos vertė Inga Stančikaitė

baltos lankos

Pirmas skyrius

2017 metų ruduo, Sidnėjus

Už durų Ana išvydo tris vyrus. Arčiausiai jos stovėjo gremėzdas neandertaliečio antakiais, kiek tolėliau – niekuo neišsiskiriantis pusamžis vyrukas darbo kombinezonu, o tiesiai už jo – žemesnis, liesesnis ir jaunesnis vaikinąs tatuiruotėmis išmargintais gyslotais dilbių raumenimis.

– Trys meškinai, – šnipštelėjo ji panosėje ir pastebėjo, kad dažai ant staktos jau ima luptis. Tai buvo tamsiai raudonas atspalvis, pavadintas „Grand Poobah“, – šį pavadinimą perskaičiusi jos senelė prapliupo kvatotis pačiame statybos prekių parduotuvės viduryje. Buvo praėję jau keli mėnesiai nuo Anos senelio mirties ir Gusė beviltiškai troško pralinksėti.

Nukreipusi žvilgsnį nuo vyrų, Ana prispaudė atsiknojusius dažų liežuvių prie plikos medienos, bergždžiai mėgindama juos prilipdyti.

– Ką sakėte? – paklausė gremėzdas, dėl galvą supančių pasišiaušusių auksinių plaukų aureolės ir marškinių medžiagą ištempusio pilvo labai panašus į Tėtį Meškį. – Čia pataikėm? – Vyras atsivertė užrašinę, buku trumpu pirštu nubraukė puslapiu žemyn ir vėl pakėlė akis į ją. – Dženkins, taip?

– Atleiskit. – Ana staiga susigėdo, kad jie galėjo ją nugirsti. – Užeikit.

Atsitraukusi atgal, moteris pakvietė juos užėti ir vyrai apsidairė, vertindami erdvę. Sunkių batų žingsniai aidėjo tuščiuose namuose. Ana, sulaikiusi kvapą, nusivedė juos į virtuvę – mažytį kambarėlį gilaus, siauro namo, remonto nemačiusio jau ištisus dešimtmečius, viduryje. Nužvelgė citrinų geltonumo plastiką, medines spinteles bei oranžinį su rudu linoleumą. Milijonai žingsnių buvo numynę margą jo paviršių į neįžvelgiamą miglą. Ji prisiminė, kaip susijaudindavo, vaikystėje atvykusi paviešėti. Atrodė, kad iš žalumoje skendinčių savo namų užmiestyje važiuoja į visiškai kitą pasaulį – į begalinių, susivijusių siaurų gatvelių labirintą, kur grūdosi nameliai su kaltinės geležies balkonėliais. Atminė, kaip, įsitaisiusi prie virtuvės stalo, pakilia širdimi valgė sumuštinis su uogiene, užsigerdama šalta rausva „Nesquik“ kakava iš apšerkšnijusių stiklinių. Kaip džiūgavo, kai senelis ją su seserimi nusivesdavo gatve į krautuvėlę prie kampo, kaip straksėjo priešais juos per įtrūkimus šaligatvio plytelėse, nekantraudama pasičiupti saują šokoladukų, sukrautų siaurose krautuvės lentynose. Vasarą ten būdavo saldžių ir lipnių ledų. Jei pasisėkdavo, ir ledų suvožtinių su sausainiais.

Tokie mieli prisiminimai.

Tėtis Meškis prabilo:

– Na, gerai, mieloji, eisim atsinešt savo įrankių ir pradėsime. Neturėtume užtrukti, – tarė vesdamasis kitus du vyrus laukan.

Po kelių minučių darbininkai grįžo, apsiginklavę laužtuvais ir kūjais, tad Ana paliko juos darbuotis ir pakilo laiptais aukštyrą į senąją senelių miegamąją namo priekyje. Geltoni gėlėti apmušalai buvo išmarginti šviesių dėmių, išblukintų popiečio saulės, kilimas nutryptas. Kambario viduryje užuo-

dė vos juntamą Gusės kvepalų „Youth Dew“ dvelksmą. Jais ji šlakstydavosi dosniai ir visiškai be ironijos. Ana beveik tikėjosi, kad į kambarį tuoj įvirs ir pati Gusė. Žilus plaukus bus tvarkingai susisukusi į kuodą, šluostysis rankas į rankšluostį ir bars ją, kam užsuko neįspėjusi, bet skruostuose švies šypsniu duobutės. Senelis mirė, kai Ana buvo paauglė, bet Gusės netektį ji išgyveno stipriausiai.

Žinoma, pastaraisiais metais, Anai užsukus, senelė palaikydavo ją Anos mama arba, dar blogiau, ir visai neatpažindavo. Dabar ją pasitiko tik niūriai ant židinio atbrailos tiksintis laikrodys.

Ana perbraukė pirštu apdulkėjusias palanges ir, atidariusi stiklines duris į balkoną su vaizdu į gatvę, įleido gaivaus vėjelio. Namas stovėjo uždarytas kelis mėnesius, todėl trenkė drėgme – vasara buvo nepakeliamai tvanki.

Seneliai mėgo tamsius, sunkius baldus tvirtomis tekinomis kojomis – namai buvo jų pilni, visas ligi vienos sienas ramstė indaujos ir komodos, nukrautos gėlėtu porcelianu, nertomis servetėlėmis, apdulkėjusiais stikliniais niekučiais ir kolekcinėmis lėlėmis su tautiniais kostiumais šalių, kurių jie niekada nebeaplankys. Bet prieš savaitę buvo užsukę namų kraustytojai, ir dabar čia liko tuščia, tokių tuščių šių namų Ana dar nebuvo mačiusi – nebelikę beveik jokių buvusių gyventojų pėdsakų. Sielvartas ją užliejo nepasiruošusią, akis užplūdo karšta drėgmė.

„Tai tik daiktai, – griežtai pabarė save. – Gusės jie nesugrąžins.“ Šiuos namus, Padingtono terasą, kur gimė, kur augino šeimą ir kur mirė, senelė paliko Anai. Ją tai nustebino. Pribloškė beveik taip pat kaip ir pati senelės mirtis. Nors atmintis šlubavo, senolė buvo žviriti ir primygtinai tvirtino gyvensianti viena.

– Ką man veikti su būriu nepažįstamų senių, besiseilėjančių į arbatą ir terliojančių apatinius? – klausdavo ji, kai Anos mama pastaraisiais metais vis nedrąsiai užsimindavo apie senelių namus, ypač kai senelei diagnozavo Alzheimerį.

Ana staiga pasijuto įsmukusi per giliai. Ar elgiasi teisingai? Gal derėjo palaukti? Ar jai užteks stiprybės viską padaryti pačiai?

„Nebūk juokinga“, – liepė pati sau. Sprendimas priimtas. Reikia viskuo pasirūpinti.

Peržengdama girgždančią pakopą, Ana nulipo laiptais žemyn ir trumpai nužvelgė statybininkus, jau pradėjusius griauti priekinį kambarį – „gerąjį kambarį“, šyptelėjusi prisiminė, – tada pasuko į namo galą. Praėjusi pro skersvėjų traukiamą pristatytą miegamąjį, kur vaikystėje apsistodavo su seserimi, atidarė užpakalines duris.

Išėjusi giliai atsiduso.

Nėra ko stebėtis – juk nebuvo čia užsukusi jau daugelį mėnesių, bet vis tiek nusiminė. Sodas visada buvo senelės džiaugsmas ir pasididžiavimas, o dabar atrodė baisiai. Apaukęs – per švelniai pasakytą. Visur kerojo didžiulės piktžolės, gožiančios kadaise taip skrupulingai prižiūrėtus augalus. Ana, vaikystėje taip mėgusi krapštinėtis mažytėje lysvėje savo nediduku kastuvėliu bei šakėmis ir padėti senelei ravėti ir laistyti, buvo pernelyg susirūpinusi pačiuose namuose gęstančia gyvybe, kad kištų nosį laukan, o paskui, po senelės mirties, namuose užsibūti nebenorėjo. Daugybę dienų praleido prižiūradama kitų žmonių sodus, o šį paliko apleistą.

Rytuose kiemą juosė neprižiūrėta murėjų gyvatvorė, paprastai taip svaigiai kvepėdavę varpo formos žiedai kabėjo sudžiūvę ir parudavę. Takas kone visas užžėlęs šliaužiančia

tradeskante. Gebenė tiesė savo čiuptuvus į krausvą. O ant užpakalinės tvoros pakibusi visterija buvo sukiužusi. Ana it litaniją patyliukais kartojo mėgstamiausių senelės augalų pavadinimus, ieškodama kiekvieno jų piktžolių sąžalyne. Murmėjo po nosimi, greičiau drąsindama pati save... Ryškiai oranžinė strelicija – rojaus paukštė, violetiniai astrai, sodriai rožinės bugenvilijos, meileniai, eleborai, kamelijos, pelargonijos ir anaten, pavėsyje, trapios našlaitės... Pažįstami žodžiai ramino sielą kaip gydymasis eliksyras.

Atlaisvinusi šiek tiek vietos, prisėdo ant suolelio sodo gale ir įsižiūrėjo į voratinklį, it parašiotą besiplaikstantį vėjyje. Plonytės jo gijos tįso tolyn – regis, tuoj ims ir plyš. Kiek jau praėjo – šeši mėnesiai? Visas pusmetis? Visą tą laiką Ana priminė automata: kasdien, žadintuvo ištraukta iš kieto miego, mechaniškai atlikdavo darbus, beveik neprisimindama pokalbių su klientais, monotoniškai kasė ir ravėjo lysves, pjovė vasariškas vejas. Vengė grįžti į šį sodą, kurį kadaise taip mėgo.

Prisimerkusi pažvelgė į saulę, palypėjusią aukščiau dangumi, tada sodo kampe pastebėjo obelį – ant jos šakų vis dar sūpavosi susiraukšlėję pernykščiai vaisiai. Šis sodas yra geriausias įrodymas, kad, nors gyvybė nutrūksta, pasaulis negailestingai žengia pirmyn. Mėginti jį sustabdyti taip pat beprasmiška, kaip semti vandenį rėčiu.

Ji taip ir sėdėjo dairydamosi, kai name subildėjo garsiau nei iki šiol ir kažkas suriko. Išgirdusi savo vardą, Ana pašoko ir taku nuskubėjo vidun.

Namuose tumulais sukosi baltos dulkės, o ten, kur pirmame aukšte anksčiau buvo trys nedidukai kambariai, dabar plytėjo atvira erdvė – kur kas didesnė, nei ji įsivaizdavo. Viskas taip staiga griuvo. Senasis kilimas buvo nuplėštas ir dabar

suvyniotas kyšojo pro laukujes duris. Ant grindų mėtėsi plytos ir nubyrėjęs tinkas.

– Viskas gerai, mieloji? – paklausė gremėzdas. – Pamenėm, kad norėsit šį tą pamatyti. – Jis mostelėjo į knygų lentynas, kurias statybininkai jau buvo pradėję lupti nuo tolimosios sienos. – Net beveik gaila plėšt. Šiais laikais tokį meistriškumą retai išvysi.

– Ką? – Ana buvo aiškiai nurodžiusi nugriauti lentynas, kad siauras kambarys išplatėtų, tad nebuvo tikra, ką jie čia jai rodo.

– Pasižiūrėkite atidžiau, čia, – tarė jis, rodydamas į sieną, kurią iki šiol dengė toliausiai nuo lango įtaisyta lentyna. Įsižiūrėjusi Ana maždaug juosmens aukštyje pamatė skylę sienoje. Žingtelėjusi arčiau, kad geriau matytų, pažvelgė į kairėje stovintį smulkiausią statybininką.

– Čia, – tarstelėjo jis spigiu, savo povyzai pritinkančiu balsu ir ištiesė nutrintą užrašinę. Knygelė buvo pilka, padengta dulkelimis ir voratinkliais. – Nežinau, kas čia, bet gal norėsit pavartyt.

– Ačiū. – Paėmusi užrašinę, Ana pūstelėjo ir nuo jos paviršiaus į orą pakilo dulkių debesis. Perbraukus pirštu pasirodė, kad užrašinė tamsiai mėlyna. Pageltę puslapiai viduje buvo tankiai prirašyti plona rašysena. – Kaip keista. Kas žino, kaip ji galėjo atsidurti sienoje?

– Na, kas tai? – nekantriai paklausė statybininkas.

– Nesu tikra. Tikriausiai įstrigo sienoje, dar prieš atsiradus lentynoms. Vėliau pasižiūrėsiu atidžiau.

Grižusi į sodą, ji pasidėjo užrašinę greta ant suolo ir ėmė svarstyti, nuo ko geriau pradėti darbus. Staiga pasigirdo dar vienas garsus trenksmas ir ją vėl pakvietė. *Kas dabar?*

Ji dar sykį grįžo ir parimo prie durų: šįsyk vidutinio ūgio statybininkas laikė pilkšvą dėžę – tokioje laisvai tilptų pora batų.

– *Ten?* – Ana spoksojo į skylę sienoje – ši tikrai neatrodė tokia didelė, kad joje būtų galėjusi tilpti dėžė. Lyg norėdama save įtikinti, žengė artyn ir pasižiūrėjo į ertmę. Žvelgdama į juodumą, suvirpėjo, įsivaizdavusi didžiulius vorus ir apvalius, kietus negyvų vėdarėlių šarvus.

– Pažvelkit, – pakvietė vadovas ir, pakėlęs žibintuvėlį, pašvietė aukštyn.

Ji įsižiūrėjo į siaurą ertmę: maždaug už pusmetro plyšys plėtėjo ir virto savotiška lentyna.

– Aha, ana ten, – patvirtino jis. – Truputį smalsavau. Įkišau ranką, matyt, išjudinau dėžę ir ji iškrito. Buvo įstrigusi, bet man pavyko ištraukti.

Ana grįžtelėjo į statybininką su dėže. Paėmusi ją, nustebo, kokia sunki, – kad neišmestų, turėjo gerokai įtempti raumenis. Dėžė visai nebuvo pilka – tiesiog apdulkėjusi ir aplipusi voratinkliais, kaip ir užrašinė. Pirštais patrynus viršų, pasirodė dulšvas metalinis paviršius. Dėžės kraštai buvo išraižyti įvairiomis formomis ir, nubraukusi dar gerą sluoksnį dulkių, Ana išvydo trimates bites ir susiraizgiusius augalus bei gėles. Kiekviename kampe išraižyta po keturlapį dobilą.

– Po paraliais! – šuktelėjo ji. – Kaip keista.

– Tikrai, mieloji. – Vadovas pasikrapštė pakaušį. – Laipei, krisdama nesulaužė Neitanui rankos.

– Aha, matyt, – atsakė Ana išsiblaškiusi, vis dar susidomėjusi dėže. Pasidėjo ant žemės ir pamėgino atidaryti, bet dangtis nė nekrustelėjo. Rankomis nubraukė dulkes nuo dėžės šonų ir rado nedidelę širdelės formos spyną. Kadaise ji, matyt,

buvo žalvarinė, bet dabar, kaip ir visa dėžė, atrodė dulsva ir pajuodusi. – Kažin, kas viduje?

– Norit, kad patikrintumėm? – Vadovas iškėlė savo kūjį.

– Ne! – šūktelėjo Ana, vis dar palinkusi prie dėžės. – Ne, nenoriu pažeisti.

– Turiu laužtuvą, – pridūrė Neitanas.

– Manau, geriau nunešiu raktininkui, – atsiliepė ji, negalėdama pakęsti manieringo savo balso. – Bet ačiū už pasiūlymą.

– Gerai, mieloji, kaip pasakysit. Tada dirbam toliau. Manau, didžiąją dalį vakare jau būsim nugriovę.

Ana nužvelgė išklerusias lentynų liekanas ir linktelėjo.

– Gerai, ačiū.

Atsargiai pakėlus dėžę, kad prie jos neprisiglaustų ir dar labiau neapdulkėtų, mergina pasuko laiptų link. Pro praviras duris vidun įsisuko vėjo gūsis. Kaip, po velnių, toks dalykas atsirado sienoje? Net ir per purvą matėsi, kad kadaise dėžė buvo labai graži. Tikriausiai vertinga, senovinė. Kam kažkas ją paslėpė? Ar galėjo ten ją įgrūsti senelė Gusė? Gal tai ji dėžę paslėpė taip, kad niekas tikrai nerastų? Ana susirado telefoną. Reikia pasikalbėti su mama.

Antras skyrius

1886 metai, Kornvalis

Batai, užsakyti laimingesniais laikais, visai neseniai atkeliavo iš Londono. Maroko odoje buvo tvirtai įtaisyta dvylika sunkiai užsagstomų sagų. Elizabetė kamavosi, mėgindama nusitempti ilgaaulius nuo ištinusių pėdų. Tas batsiuvys garsėjo šalyje kaip vienas iš geriausių, oda buvo švelniausia, kokią tik įmanoma įpirkti, bet, batus panešiojus vos valandą, pėdas nusėjo pūslės. Namuose padėti tuoj būtų pripuolusi Deizė, po ranka būtų atsiradęs ir kabliukas sagoms atsegti, tačiau dabar tenka apsieiti vien pirštais. Elizabetė susimąstė, ar tie batai tikrai buvo siūti ant tinkamo kurpalio.

Po kelių minučių, pagaliau išlaisvinusi kojų pirštus iš prakeikto kalėjimo, ji palaimingai juos pakrutino, spustelėjo skausmingas raudonas dėmes ant kulnų ir įvertino padarytą žalą.

– Viešpatie, pasigailėk, kas galėtų savo noru avėti tokius daiktus? – balsu ištarė Elizabetė.

Nors, žinoma, niekas jos skundų neišgirdo.

Mergina buvo pasprukusi iš popietės karščio, įsiveržusio į kiekvieną raizgaus Trebitiko dvaro kertelę. Tvankuma saujelę dvaro gyventojų – išskyrus pačią Elizabetę – panardino į miegūstą abejingumą. Tad jai pavyko nepastebėtai įsmukti į patamsyje skendinčias arklides, o jau ten paliepė arklininkui Benksui atvesti jai Achilą.

– Su tėvo balnu, prašyčiau, – tarė, mesdama jam iššūkį paprieštarauti. Moteriškam balnui dabar tikrai ne laikas.

Vos tik Benksas atvedė juodą eržilą prie balnojimo pakylės, Elizabetė vyrą paleido.

– Dabar jau tikrai susitvarkysiu pati.

Ji nenorėjo, kad arklininkas stebėtų, kaip ji mėgina suvaldyti savo suknelės padurkus, arba – dar blogiau – užmatytų švystelint apatinuką. Nors dorovės standartai Trebitike laikinai sušvelninti, ji tikrai netroško priversti Benksą jaustis dar nejaukiau, nei jis, be abejonių, ir taip jaučiasi. Pasikaišiusi juodo bombasino sijonus, ji negrąžiai užsilipo ant prakaituoto žirgo ir paragino šį pirmyn. Stengėsi negalvoti apie tai, kad dar niekada nebuvo jojusi Achilu, ir, tėvui esant gyvam, jai tai tikrai nebūtų buvę leista, ką jau kalbėti apie jodinėjimą apsižergus.

– Moteriškas balnas – vienintelis damai deramas būdas jodinėti, – nuolat kartodavo Džonas Trebitikas. Kai kuriais atžvilgiais jis tikrai buvo progresyvus – pavyzdžiui, ragino Elizabetę ir jos seserį mokytis lotynų ir senovės graikų kalbų, – bet šiuo konkrečiu atveju jo nepajudinsi.

– Nagi, žirgeli, jojam! – riktelėjo ji, apsuko stambų eržilą aplink kiemą ir pro dvaro pusės vartus išjojo į taką, besitiesiantį palei rytinę Trebitiko dvaro ribą. Achilo antrąsyk raginti nereikėjo ir Elizabetė įsitvėrė vadžių, nes, pajutęs ant nugaros nepažįstamą svorį, žirgas puolė spardyti. Jis, visai kaip ir ji, ištisis mėnesius tūnojo uždarytas, nes tėvas tapo per silpnas išeiti laukan pajodinėti ant mėgstamiausio eržilo. Nors Benksas dar vakar buvo eržilą išleidęs pasispardyti pievoje su likusiais žirgais, išjojęs su Elizabete, jis vis tiek padūko.

Dar nespėjus Elizabetei jo suvaldyti, Achilas pasiuto lėkti šuoliais ir mergina persigando supratusi, kad gryo raumens žirgą valdo kur kas prasčiau, nei įsivaizduoja. Jis lėkė kaip gerai nutaikyta raketa.

– Ramiai, ponaiti! Ei! Ei, Achilai! – šūkavo ji, bet jos žodžius išnešiojo vėjas – jų nepaisė nei žmogus, nei padaras.

Elizabetė įsitvėrė žirgo karčių it šiaudo. Vėjo pačiupta kepuraitė nuskriejo tolyn. Žirgas šuoliavo pirmyn. Mergina nepastebėjo nei ryškiai violetinių raugių žiedų, nei kviečių pluoštų palinkusiose it įgėrę vestuvių svečiai kupetose, nei dilgėlių, palei taką siekiančių net keletą pėdų, – jos kojinės bent jau saugojo kojas nuo geliančių lapelių. Jos maldas Achilas išgirdo tik po geros mylios, tik tada pajuto nervingai burnoje tampomus žąslus ir, šiek tiek sulėtinęs, leido jai atsikvėpti ir susigrąžinti pamestą galvą.

Takas vedė prie mažos įlankėlės ir Achilas, tarytum užuodęs jūrą, vėl pasileido lėkti uolos krašto link tokiu greičiu, kad Elizabetė persigando, jog eržilas nespės laiku sustoti ir jiedu abu nugarmės žemyn ant akmenų. Ji dar sykį patraukė vadžias ir keliais, kiek galėdama, įsirėžė į Achilo šonus, kol eržilas galų gale sustojo it įkastas, likus mažiau kaip pėdai iki stačios uolos krašto. Purkštelėjęs arogantiškai atmetė galvą ir sužvangino žąslus tarp dantų, lyg klausdamas: *Patenkinta?*

Drebančiomis rankomis laikydamasi už balno gugos, ji palinko, permetė koją per Achilo pasturgalį, kaip matė darant vyrus, ir nušliuožė žemėn. Kluptelėjusi susipurvino sijonus, bet tuoj atsitiesė ir pririšo vadeles prie netoliese augančios guobos šakos. Užtruko ilgiau, nei tikėjosi, – rankos vis nesi-
liovė drebėti, o krūtinė nuo pastangų suvaldyti Achilą kilojsi.

Krištolu žvilgantis mėlynas vanduo kvietė pasinerti, regėjosi, kad jo paviršiuje paskleista milijonas deimantų, horizontas vidudienio karštyje mirguliavo mėlyna išplaukusia linija. Kornvalio pakrantė garsėjo kaip itin klastinga, čia dažnai pasitaikydavo sudužusių laivų, bet Elizabetė šią įlankėlę pažinojo kaip savo penkis pirštus. Mylimosios užutėkis, geriau žinomas kaip Fortūnos užutėkis.

Elizabetė daugybę vaikystės dienų praleido ropinėdama po šias uolas, vis stabtelėdama pasigrožėti mažyčiais, kibiais augalais, įaugusiais uoloje. Į akmenuotą paplūdimį vedė status takas, bet uoloje buvo iškalti laipteliai – anot legendos, juos iškalė seniai mirę kontrabandininkai – ir, laimei, po kojomis buvo sausa. Šiek tiek atsigavusi po audringo pasijodinėjimo, ji nustraksėjo grublėtomis pakopomis kaip tikra fėja.

Elizabetė nė nesusimąstė, ką pamanytų Džordžiana, jei tik žinotų, kur ji yra ir ką sumanė. Vyresnioji sesuo su vyru Robertu prieš tris savaites atvyko iš Plimuto. Atsisveikinti pavėlavo, bet suspėjo išgirsti bažnyčios varpų, pranešančių apie mylimo tėvelio mirtį, gaudesį – devyni kartai reiškė vyrą, dar penkiasdešimt septyni – jo nugyventus metus. Džordžiana su Robertu tikriausiai ir dabar kuičiasi Trebitiko dvare, ieškodami grobio, žymėdamiesi paveikslus ir baldus, kuriuos ketino pasilaikyti sau. Elizabetei tai, žinoma, nė motais. Vienintelis vertingas dalykas jai buvo tėvelis, o jo nebesugrąžins ir visas Kinijos porcelianas. Ji užgniaužė raudą. Nebe laikas verkti.

*

Keletą dienų po tėvo mirties ji vaikštinėjo po sodus, vis nerasdama sau vietos, žingsniavo pirmyn ir atgal ilgu taku, ap-

svaigusi ir nežinodama, kur dabar atsidurs ir kokia ateitis jos laukia. Neturėjo kantrybės siūti ar siuvinėti, pianinu groti irgi neketino. Nors iki tol labiausiai mėgdavo piešti, dabar paguodos neteikė ir tai. Nebegalėjo padėti tėvui skrupulingai kataloguoti augalus – jam esant gyvam, labai mėgavosi šia įtraukiančia veikla.

Atvykus seseriai su svainiu, dvi savaites teko praleisti slogioje svetainėje, skaitant užuojautos kupinus raštelius, paliktus svečių, – kai kurie jų buvo jai mieli, kitiems ji buvo visiškai abejinga, keletas slapta neapkentė, o dar keletas ir visai nepažinojo, nei buvo apie juos girdėjusi. Nors ir dėkinga seseriai, kuri nuo savo vestuvių prieš šešerius metus namo buvo grįžusi vos keletą kartų, už draugiją, Elizabetė juto nenumaldomą norą pabėgti, įkvėpti pilnus plaučius druskingo oro ir pajusti oda gaivų vėjelį. Būtent todėl, šią popietę netikėtai atsidūrusi viena, spruko į arklides.

*

Daugiau kaip mėnesį iki tėvo mirties iš namų ilgam ji išėjo labai nenoromis, tik trumpam nuklysdavo į sodus žolelių, iš kurių ruošdavo kompresus tėvo skausmams apmalšinti. Vis sukiodavosi virtuvėje, be galo erzindama virėją, ir prižiūrėdavo veršiuko kojų šaltienos gamybą, mat norėjo, kad tėvas suvalgytų ką nors maistingo. Vieną kartą karieta buvo nuvykusi į Padstou pas naująją farmacininką, delne spausdama receptą panacėjos, dėl kurios poveikio prisiekinėjo jos prosenelė ir kuri vaikystėje nuo negalavimų buvo išgydžiusi Džordžianą.

Daktaras užsukdavo kasdien, užsiundydavo tėvą dėlėmis, o šis, visas išbalęs, tįsodavo pataluose, krečiamas klaikaus